

KARTA KURSU

Nazwa	Samorząd i wspólnoty lokalne w świecie i w Polsce
Nazwa w j. ang.	

Koordinator	Dr Ryszard Kozioł	Zespół dydaktyczny
		Dr Ryszard Kozioł
Punktacja ECTS*	3	

Opis kursu (cele kształcenia):

Zrozumienie istoty samorządowej formy organizacji wspólnot lokalnych. Poznanie uwarunkowań i współczesnych standardów samorządu terytorialnego. Znajomość ustroju oraz praktycznych aspektów funkcjonowania systemu samorządu terytorialnego w Polsce, państwach członkowskich UE i wybranych państwach świata.

Warunki wstępne:

Wiedza	Posiada podstawową wiedzę dotyczącą zasad ustroju politycznego i organizacji administracji publicznej. Rozpoznaje i charakteryzuje różne rodzaje struktur oraz instytucji (a w szczególności administracji publicznej i jej organów), rozróżnia funkcje tych struktur, a także posiada wiedzę o normach, zasadach i regułach ich funkcjonowania.	
Umiejętności	Umie stosować aparat pojęciowy i właściwą terminologię do opisu zjawisk związanych z funkcjonowaniem instytucji publicznych	
Kursy	Nauka o państwie i prawie Współczesne systemy polityczne Prawo konstytucyjne RP Międzynarodowe stosunki polityczne	

Efekty kształcenia:

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01 - rozumie istotę samorządowej formy organizacji wspólnot lokalnych, zna europejskie standardy samorządu terytorialnego, dysponuje podstawową wiedzą z zakresu systemu samorządowego w Polsce i wybranych państwach.	K1-W02, K1-W04
	W02 - rozpoznaje i charakteryzuje instytucje władzy lokalnej i regionalnej w Polsce i wybranych państwach.	K1-W02
	W03 - Zna mechanizmy demokracji bezpośredniej i przedstawicielskiej funkcjonujące w europejskich systemach samorządu terytorialnego.	K1-W02, K1-W05

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01 - Używa właściwej terminologii do opisu zjawisk związanych z samorządem terytorialnym w Polsce i wybranych państwach.	K1-U01
	U02 - Umie wskazać i objaśnić najważniejsze determinanty systemu samorządowego w Polsce i wybranych państwach.	K1-U01
	U03 - Korzystając z tradycyjnych i nowoczesnych źródeł informacji umie samodzielnie zbierać, selekcjonować i organizować dane dotyczące zorganizowania społeczności lokalnych w wybranych państwach	K1-U03

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K01 - Docenia wagę i potrzebę aktywności obywatelskiej w zdecentralizowanych systemach administracji publicznej.	K1-K03

studia stacjonarne

Organizacja											
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P	E
Liczba godzin	30	15									zał

studia niestacjonarne – brak zajęć w 2019/2020

Opis metod prowadzenia zajęć - studia stacjonarne:

Wykład: Wykład interaktywny z wykorzystaniem prezentacji PowerPoint.
Ćwiczenia: Projekty grupowe, studium przypadków, analiza komparatystyczna, dyskusja.

Opis metod prowadzenia zajęć - studia niestacjonarne: Brak zajęć w 2019/2020

Formy sprawdzania efektów kształcenia -- studia stacjonarne:

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Kolokwium zaliczeniowe	Inne
W01							X	X				X	
W02							X	X				X	
W03							X	X				X	
U01							X	X				X	
U02							X	X				X	
U03							X	X				X	
K01							X	X					

Formy sprawdzania efektów kształcenia -- studia niestacjonarne: Brak zajęć w 2019/2020

studia stacjonarne

Kryteria oceny	Warunki zaliczenia kursu: - obecność i aktywność na zajęciach - punktowana aktywność w dyskusji - projekt grupowy - kolokwium zaliczeniowe
----------------	--

studia niestacjonarne - Brak zajęć w 2019/2020

Uwagi	W przypadku absolwentów studiów licencjackich lub studentów innych, pokrewnych kierunków studiów możliwość przepisania zaliczenia z analogicznego kursu warunkowana jest ekwiwalentną liczbą godzin, ekwiwalentną liczbą punktów ECTS oraz tożsamymi lub zbliżonymi efektami kształcenia
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów):

1. Samorządność, wspólnota, lokalność i regionalność – aspekty teoretyczne i terminologiczne. Koncepcje genezy samorządów. Cechy atrybutywne samorządów. Kryteria klasyfikacji samorządów.
2. Polskie tradycje samorządowe. Restytucja samorządu terytorialnego w Polsce. Wpływ doświadczeń historycznych na reformy administracji publicznej. Determinanty polskiego systemu samorządowego.
3. Narodowe modele administracji publicznej i systemy władzy lokalnej.
4. Samorząd w procesie integracji europejskiej. RE i UE wobec samorządu terytorialnego i wspólnot lokalnych. Rozwój współpracy ponadpaństwowej i transgranicznej. Europejskie instytucje i konwencje o współpracy samorządowej. Znaczenie ustrojowe i polityczne Europejskiej Karty Samorządu Terytorialnego.
5. Podstawy ustroju samorządu terytorialnego. Konstytucyjne i ustawowe gwarancje samorządności terytorialnej w Polsce
6. Ustrój władz publicznych w ujęciu terytorialnym. Administracja centralna, terytorialna administracja rządowa a samorząd terytorialny. Samorząd lokalny a samorząd regionalny.
7. Władze samorządu terytorialnego. Wybory samorządowe. Mechanizmy demokracji bezpośredniej. Organy samorządowe w państwach UE.

8. Organy władzy i administracji samorządowej w Polsce i ich funkcje. Aparat administracji samorządowej. Kadry samorządu terytorialnego.
9. Instytucje nadzoru i kontroli administracyjnej wobec samorządu terytorialnego.
10. Partnerzy samorządu terytorialnego. Formy współpracy. Związki komunalne i inne formy zorganizowanego współdziałania. Instrumenty konsultacji i komunikacji między strukturami samorządowymi a instytucjami społeczeństwa obywatelskiego. Międzynarodowa współpraca samorządowa.
11. Prawne zasady i instrumenty zarządzania finansowego. Gospodarka finansowa samorządu terytorialnego. Zasoby finansowe i źródła dochodów w horyzoncie krótkookresowym i długookresowym. Wykorzystanie środków pomocowych.
12. Samorząd jako podmiot administracji terenowej i polityki lokalnej. Zadania publiczne samorządu terytorialnego. Klasyfikacja zadań i sfery aktywności samorządu lokalnego i regionalnego.
13. Systemy samorządu terytorialnego w państwach członkowskich UE.
14. Pozaeuropejskie modele władzy lokalnej.

Wykaz literatury podstawowej:

- *Europejskie modele samorządu terytorialnego. Stan obecny i perspektywy*, red. J. Wojnicki, Wydawnictwo Aspra Warszawa 2014.
- Machalski P., *Samorządna Europa. Samorząd terytorialny w wybranych państwach Unii Europejskiej*, Wydawnictwo Adam Marszałek Toruń 2015.
- Piasecki A.K., *Samorząd terytorialny i wspólnoty lokalne. Perspektywa politologiczna*, Wydawnictwo Naukowe PWN Warszawa 2009.
- *Samorząd terytorialny w Europie Środkowej i Wschodniej*, red. M. Barański, Wydawnictwo Adam Marszałek Toruń 2009.
- *Samorząd terytorialny w Europie Zachodniej*, red. L. Rajca, Dom Wydawniczy Elipsa, Warszawa, 2010.
- *Samorząd terytorialny w wybranych państwach europejskich*, red. A. Piasecki, Annales Academiae Paedagogicae Cracoviensis Studia Politologica IV zeszyt 72, Kraków 2010.

Wykaz literatury uzupełniającej:

- Borodo A., *Samorząd terytorialny. System prawno-finansowy*, Warszawa 2014.
- Chrabąszcz R., Hausner J., Mazur S., *Administracja publiczna w wybranych krajach Europy Środkowo-wschodniej*, Kraków 2003.
- Dolnicki B., *Modele samorządu terytorialnego w Europie i w Polsce*, Wydawnictwo dr A. Abramskiego 1999.
- Dolnicki B., *Samorząd terytorialny*, Warszawa 2016.
- *Finanse Samorządów terytorialnych w Europie*, pr.zb. Dom Wydawniczy Elipsa Warszawa 2004.
- Izdebski H., *Samorząd terytorialny. Podstawy ustroju i działalności*, LexisNexis Warszawa 2015.
- Jeżewski J. (red.), *Samorząd terytorialny i administracja w wybranych krajach. Gmina w państwach Europy Zachodniej*, Wrocław 1999.
- Helnarska K.J., *Ewolucja samorządu terytorialnego w państwach członkowskich Unii Europejskiej*, Wydawnictwo Adam Marszałek Toruń 2012.
- Marszałek-Kawa J., A. Lustrzykowski, (red.) *Samorząd terytorialny w Polsce i w Europie (doświadczenia i nowe wyzwania)*, Toruń 2008.
- Rydlewski G., *Systemy administracji publicznej w państwach członkowskich Unii Europejskiej*, Warszawa 2007.
- *Samorząd terytorialny na przełomie XX i XXI wieku*, red. A. Lustrzykowski, Wydawnictwo Adam

Marszałek, Toruń 2010.

- *Samorząd terytorialny w Europie i w Polsce. Wybrane aspekty*, red. K. Kociubiński, Wydawnictwo Adam Marszałek Toruń 2008.
- *Samorząd terytorialny w Europie Środkowej i Wschodniej*, red. M. Barański, Wydawnictwo Adam Marszałek Toruń 2009.
- *Unitarny charakter państwa a samorząd terytorialny*, red. M. Stec, K. Małysa-Sulińska, Wolters Kluwer 2019.
- Wojnicki J., *Samorząd lokalny w Polsce i w świecie*, Pułtusk 2003.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta) - **studia stacjonarne**:

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	30
	Konwersatorium (ćwiczenia)	15
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	15
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	10
	Przygotowanie do zaliczenia	5
Ogółem bilans czasu pracy		75
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta) - **studia niestacjonarne**:

Brak zajęć w 2019/2020